Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2020-01-15

RS 2019-0632

Regionstyrelsen

# Motion 2019:24 av Ann Mari Engel (V) om att regionen bör söka medlemskap i organisationen ICORN

Föredragande regionråd: Anna Starbrink

## Ärendebeskrivning

Ann Mari Engel (V) har till fullmäktige lämnat en motion i vilken Region Stockholm föreslås ansöka om medlemskap i organisationen ICORN - International Cities of Refuge Network. Region Stockholm föreslås även utreda möjligheterna till att bereda fristad för förföljda konstnärer samt föra en diskussion med Stockholmsregionens kommuner om att utveckla en samordnande och stödjande roll för fristäderna.

## Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

Motion 2019:24 av Ann Mari Engel (V) avslås med hänvisning till regionrådsberedningens motivering.

## Regionrådsberedningens motivering

Kulturnämnden leder Region Stockholms verksamhet inom kulturområdet. Arbetet bedrivs i samverkan med bland annat länets kommuner.

ICORN är en medlemsorganisation som utgörs av fristäder för konstnärer runt om i världen. I Stockholmsregionen har två kommuner, Stockholms stad och Sigtuna kommun, tagit emot fristadskonstnärer. Stockholms stad blev fristad 1998 och har sedan 2018 två parallella fristadsprogram. Sigtuna kommun blev fristad 2012, men under 2018 beslutade kommunstyrelsen att inte ta emot fler fristadskonstnärer.

Region Stockholm är som aktör bäst lämpad att stödja och samordna de eventuella kommuner som erbjuder fristäder. Ett sådant arbete måste utformas utifrån ett uttalat och konkret behov hos kommunerna. I dagsläget finns inget som tyder på att frågan om fristadskonstnärer är aktuell eller under genomförande i någon annan kommun än Stockholms stad.

Regionrådsberedningen anser därför att motionen ska avslås.

**Beslutsunderlag**
Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:24
Kulturnämndens protokollsutdrag den 25 september 2019
Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande den 19 augusti 2019

Irene Svenonius Anna Starbrink

Regionstyrelsen
*Regionledningskontoret*
*Malin Örnjäger*

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-11-18

RS 2019-0632

Regionstyrelsen

# Motion 2019:24 av Ann Mari Engel (V) om att regionen bör söka medlemskap i organisationen ICORN

## Ärendebeskrivning

Ann Mari Engel (V) har till fullmäktige lämnat en motion i vilken Region Stockholm föreslås ansöka om medlemskap i organisationen ICORN - International Cities of Refuge Network. Region Stockholm föreslås även utreda möjligheterna till att bereda fristad för förföljda konstnärer samt föra en diskussion med Stockholmsregionens kommuner om att utveckla en samordnande och stödjande roll för fristäderna.

## Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:24
Kulturnämndens protokollsutdrag den 25 september 2019
Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande den 19 augusti 2019

## Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

> Motion 2019:24 av Ann Mari Engel (V) avslås med hänvisning till vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

## Regionledningskontorets förslag och motivering

*Sammanfattning*
Motionären föreslår att Region Stockholm ska ansöka om medlemskap i organisationen ICORN - International Cities of Refuge Network, utreder möjligheten att ta emot fristadskonstnärer samt initierar en diskussion med Stockholmregionens kommuner om att utveckla en samordnande och stödjande roll för fristäderna.

Eftersom frågan om fristadskonstnärer i dagsläget inte är aktuell i någon annan kommun i länet än Stockholms stad bedömer kulturnämnden att det ej är aktuellt att vidta åtgärder enligt motionens förslag. Den kostnad ett

medlemskap för med sig är heller inte motiverad utifrån kulturnämndens prioriteringar. Regionledningskontoret anser därför att motionen ska avslås.

*Bakgrund*
Ann Mari Engel (V) föreslår i en motion att Region Stockholm ska ansöka om medlemskap i organisationen ICORN. Motionären föreslår även att Region Stockholm utreder möjligheterna till att bereda fristad för förföljda konstnärer samt initierar en diskussion med Stockholmregionens kommuner om att utveckla en samordnande och stödjande roll för fristäderna.

Motionen har remitterats till kulturnämnden.

*Överväganden*
ICORN (International Cities of Refuge Network) är en medlems-organisation som utgörs av fristäder för konstnärer runt om i världen. I Sverige finns idag 24 kommuner och regioner som är fristäder anslutna till ICORN. Dessa fristäder tar i dagsläget emot 22 konstnärer och anslutna regioner har en primärt stödjande roll till fristadskommunerna i respektive region.

Fristadskonstnärer är ett brett begrepp som innefattar journalister, konstnärer, poeter, skribenter, författare, bloggare, musiker, skådespelare, fotografer. Kommuner eller regioner kan erbjuda professionella konstnärer som lever under hot i sina hemländer, en fristad under två år för att kunna leva och fortsätta arbeta med sitt yrke i trygghet. Kommunen eller regionen som bjuder in konstnären, förbinder sig att stå för försörjningen under de två åren. Ett särskilt uppehållstillstånd söks via Migrationsverket.

I Stockholmsregionen har två kommuner, Sigtuna och Stockholm, tagit emot fristadskonstnärer. Sigtuna kommun blev fristad 2012, kommunstyrelsen beslutade under 2018 att inte ta emot fler fristadskonstnärer. Stockholms stad blev fristad 1998 och har sedan 2018 två parallella fristadsprogram och är den enda ICORN-anslutna kommunen i länet i dagsläget.

Kulturnämnden leder Region Stockholms verksamhet inom kulturområdet och nämnden ska främja kultur i Stockholmsregionen, ekonomiskt stödja organisationer i sitt kulturskapande och verka för kvalitet och mångfald inom kulturområdet. Arbetet bedrivs i samverkan med bland annat kommunerna. Kulturnämnden gör i sitt yttrande bedömningen att regionen

som aktör är bäst lämpad att stödja och samordna de eventuella kommuner som erbjuder fristäder. Kulturnämnden anser även att ett sådant arbete måste utformas utifrån ett uttalat och konkret behov hos kommunerna. I de dialoger som kulturförvaltningen har haft med länets 26 kommuner under våren 2019 finns inget som tyder på att frågan om fristadskonstnärer i dagsläget är aktuell eller under genomförande i någon annan kommun än Stockholms stad. Kulturnämnden menar därför att åtgärder i enlighet med förslagen i motionen ej är aktuella. Ett medlemskap i ICORN förutsätter även ett ekonomiskt och personellt engagemang där personalresurser förväntas avsättas för uppdraget. Regionledningskontoret instämmer i kulturnämndens bedömning och anser därför att motionen ska avslås.

**Ekonomiska konsekvenser**
Som medlem i ICORN förbinder sig Region Stockholm att betala bland annat för fristadskonstnärens försörjning och boende under två år, kostnader för resor och boende inom ramen för ICORN-uppdrag (årlig konferens) samt medlemsavgift till ICORN som uppgår till 2000 euro per år, en kostnad som skulle belasta kulturnämndens budget. För jämförelse har andra ICORN-anslutna fristäder i Sverige budgeterat ca 300 000 – 400 000 kronor för uppdraget att ta emot en fristadskonstnär under två år.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Carl Rydingstam
Stabschef

**Beslutsexpediering:**
Akt
Kulturnämnden
Regiondirektörens stab

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2019-11-18

Ankom
Region Stockholm
2019 -05- 07
Dnr RS 2019-0632

Region Stockholm

2019:24

Region Stockholm
2019-05-07

# Motion av Ann Mari Engel (V) om att regionen bör söka medlemskap i organisationen ICORN

**Försvara det fria ordet!**

Kulturutövning och konstnärliga uttryck är nödvändiga i demokratiskt samhälle.
I dagens värld försämras tyvärr situationen för konstnärer och den fria konsten kontinuerligt i många länder. Den senaste sammanställningen över The State of Artistic Freedom från organisationen Freemuse visar att alltfler kulturutövare hotas, förföljs, fängslas och avrättas på grund av sin konstnärliga verksamhet. Det finns också en växande censur och otaliga sätt att hindra den konstnärliga friheten, inte bara från stater och myndigheter utan också från medborgargrupper med religiös eller politisk agenda. Särskilt utsatta är kvinnor och minoriteter, vars mänskliga rättigheter dagligen kränks.

Från Sverige bör vi medverka till att i alla lägen försvara det fria ordet och konstnärernas möjligheter att verka fritt. En möjlighet att verka för detta är att delta i arbetet med internationella fristäder för författare och kulturpersoner som erbjuder skydd åt förföljda författare från olika länder.

Vi anser att Region Stockholm ska ansöka om medlemskap organisationen ICORN (International Cities of Refuge Network.)
I första hand bör regionen själv kunna erbjuda en fristad för en hotad och förföljd konstnär, i andra hand stödja regionens kommuner i sitt arbete med detta och uppmuntra fler att ta sitt ansvar.

ICORN har idag 24 medlemmar i Sverige varav fyra regioner: Dalarna, Jönköping, Skåne och Västra Götaland. Två av dessa är egna fristäder medan Skåne och Västra Götaland fungerar stödjande och samordnande för kommunerna i regionen.

Fristadskonstnärer är ett brett begrepp som innefattar journalister, konstnärer, poeter, skribenter, författare, bloggare, musiker, skådespelare och fotografer.

De erbjuds skydd och uppehälle under en period av två år då de också har möjlighet att verka konstnärligt och i hög grad berikar det lokala kulturlivet.

Vi anser att Sveriges största region har goda möjligheter och en skyldighet att bidra till att försvara det fria ordet och den fria kulturen även i omvärlden. Vår region skulle genom dessa internationella konstnärer också få en större bredd i vårt kulturliv.

Region Stockholm bör också kunna fungera som en uppmuntrande och sammanhållande kraft för fristäder i vår region.

**Vänsterpartiet föreslår regionfullmäktige besluta**

*att* Region Stockholm ansöker om medlemskap i organisationen ICORN

*att* Regionen skyndsamt utreder möjligheterna att regionen bereder fristad för en förföljd konstnär

*att* Regionen initierar en diskussion med regionens kommuner om att utveckla en samordnande och stödjande roll för fristäderna

Ann Mari Engel (V)

§ 88

**2019/449 Yttrande över motion av Ann Mari Engel (V) om att regionen bör söka medlemskap i organisationen ICORN**

## Ärendebeskrivning

I föreliggande ärende behandlas förslag på yttrande över motion 2019:24 av Ann Mari Engel gällande att Region Stockholm bör söka medlemskap i organisationen ICORN (International Cities of Refuge Network) samt utreda möjligheten av ta emot en förföljd konstnär och finna former för att kunna verka samordnande och stödjande i frågan gentemot länets kommuner.

## Beslutsunderlag

- Föreliggande tjänsteutlåtande.
- Motion 2019:24 av Ann Mari Engel (V) gällande att regionen bör söka medlemskap i organisationen ICORN .

## Yrkanden

- Ordföranden yrkar bifall till kulturförvaltningens förslag till beslut.
- Ledamot Ann-Mari Engel (V) yrkar bifall till Vänsterpartiets förslag till beslut, bilaga.

## Propositionsordning

Ordföranden frågar på vart och ett av framställda yrkanden och finner att kulturnämnden beslutar i enlighet med kulturförvaltningens förslag

## Beslut

1. Föreliggande förslag till yttrande godkänns samt översänds till regionledningskontoret

## Reservation

Ledamot Ann-Mari Engel (V) anmäler att Vänsterpartiet reserverar sig mot beslutet.

## Expedieras till

Regionstyrelsens förvaltning
Ann Mari Engel (V)

Region Stockholm

Kulturförvaltningen
Avdelningen för strategisk samordning

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-08-19

*Diarienummer:*
KN 2019/449

*Handläggare:*
Catharina Fogelström

# Yttrande över motion av Ann Mari Engel (V) om att regionen bör söka medlemskap i organisationen ICORN

## Ärendebeskrivning

I föreliggande ärende behandlas förslag på yttrande över motion 2019:24 av Ann Mari Engel gällande att Region Stockholm bör söka medlemskap i organisationen ICORN (International Cities of Refuge Network) samt utreda möjligheten av ta emot en förföljd konstnär och finna former för att kunna verka samordnande och stödjande i frågan gentemot länets kommuner.

## Beslutsunderlag

- Föreliggande tjänsteutlåtande.
- Motion 2019:24 av Ann Mari Engel (V) gällande att regionen bör söka medlemskap i organisationen ICORN .

## Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar följande.

1. Föreliggande förslag till yttrande godkänns samt översänds till regionledningskontoret

## Kulturförvaltningens förslag och motivering

*Bakgrund*

Motionären föreslår att Region Stockholm bör söka medlemskap i organisationen ICORN (International Cities of Refuge Network) samt utreda möjligheten av ta emot en förföljd konstnär och finna former för att kunna verka samordnande och stödjande i frågan gentemot länets kommuner.

Fristadskonstnärer är ett brett begrepp som innefattar journalister, konstnärer, poeter, skribenter, författare, bloggare, musiker, skådespelare, fotografer. I Sverige får konstnären en fristad under två år för att kunna leva och fortsätta arbeta med sitt yrke i trygghet. Kommunen, landstinget eller regionen som bjuder in, lovar att stå för försörjningen under de två åren. Ett särskilt uppehållstillstånd söks via Migrationsverket.

Det finns idag 24 fristäder i Sverige som är medlemmar i det internationella fristadsprogrammet ICORN. De flesta är kommuner men även några regioner

Bilagor: 1. Motion 2019:24 av Ann Mari Engel (V) om att regionen bör söka medlemskap i organisationen ICORN - International Cities of Refuge Network
2. Remiss - Motion 2019:24 av Ann Mari Engel (V) om att regionen bör söka medlemskap i organisationen ICORN - International Cities of Refuge Networ

är medlemmar. Dessa fristäder tar i dagsläget emot 22 fristadskonstnärer och ett par regioner, däribland Region Skåne och Västra Götalandsregionen, har en primärt stödjande roll till fristadskommunerna i respektive region.

I Region Stockholm har två kommuner, Sigtuna och Stockholm, tagit emot fristadskonstnärer. Sigtuna kommun blev fristad 2012 och har tagit emot två fristadskonstnärer från Turkiet (2013-2015) och Syrien (2016-2018). Kommunstyrelsen i Sigtuna har under 2018 tagit beslut om att inte ta emot fler fristadskonstnärer.

Stockholm blev fristad 1998 och har sedan 2018 två parallella fristadsprogram. Stockholm har haft fristadskonstnärer från följande länder: Syrien (2000–2002), Iran (2002), Iran (2003–2004), Nigeria (2005), Syrien (2005–2007), Kina (2008–2009), Georgien (2010–2011), Etiopien (2012–2014), Irak (2015–2017), Palestina (2018–) och Iran (2018–).

*Överväganden*

Förvaltningen gör i dagsläget bedömningen, liksom de större regionerna Skåne och Västra Götaland gjort, att regionen som aktör är bäst lämpad att stödja och samordna de eventuella kommuner som erbjuder fristäder och att ett sådant arbete måste utformas utifrån ett uttalat och konkret behov hos kommunerna. I de strukturerade dialoger som förvaltningen haft med länets 26 kommuner under våren 2019, liksom i de många andra kontakter som sker med kommunala företrädare, finns inget som tyder på att frågan om fristadskonstnärer i dagsläget är aktuell och under genomförande i någon annan kommun än Stockholm. Förvaltningen menar därför att direkta åtgärder i enlighet med förslagen i motionen är aktuella för kulturnämnden att överväga först när flera kommuner i länet uttrycker ett konkret behov.

## Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet ger inga ekonomiska konsekvenser för kulturnämnden

## Beslutsexpediering

Regionstyrelsens förvaltning
Ann Mari Engel (V)

Eva Bergquist
Förvaltningschef